

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Danmark

10. juli 2024

J.nr. 2023-431-0001
Dok.nr. 614744
Sagsbehandler
Allan Frank

Sendt med Digital Post

Efterlevelse af påbud i sagen om brug af Google Workspace

Datatilsynet modtog den 24. juni 2024 det opdaterede materiale fra de KL. Materialet supplerer den dokumentation, Datatilsynet tidligere har modtaget i sagen.

KL har på vegne af 52 kommuner oplyst, at kommunerne efter den 1. august 2024 ikke længere vil videregive personoplysninger til (i) vedligeholdelse og forbedring af Google Workspace for Education-tjenesten, Chrome OS samt Chrome-browseren, (ii) måling af ydeevnen af Chrome OS og Chrome-browseren samt (iii) udvikling af nye funktioner og tjenester i Chrome OS og Chrome-browseren ("de afledte formål").

Datatilsynet har konstateret, at det fremsendte udkast til kontrakt afspejler dette.

Datatilsynet har noteret sig, at kommunerne på denne måde vil opfylde påbuddet fra 30. januar 2024. Tilsynet skal dog indskærpe, at kommunerne dels får indgået aftalerne inden påbudsfri-
sten, dels får indført alle kontrolforanstaltninger, der vurderes nødvendige for at påvise overholdelsen af databeskyttelsesforordningen.

Datatilsynet har endvidere noteret sig, at der er sket tilpasninger af kontrakten, der sikrer, at personoplysninger udelukkende vil blive behandlet efter den dataansvarlige kommunes instruks, bortset fra tilfælde, hvor det måtte være krævet af gældende ret i henhold til EU-regler eller en EU-medlemsstats ret.

Datatilsynet har yderligere noteret sig – sådan som dette også fremgår af delafgørelsen fra 30. januar 2024 – at det samlede materiale dokumenterer opfyldelsen af de tidligere udstedte påbud.

Datatilsynet skal dog indskærpe, at overholdelsen kræver, at alle de berørte kommuner agerer i overensstemmelse med de forudsætninger og anbefalinger, KL har anført. Dette betyder, at de berørte kommuner skal afstå fra at benytte og lukke ned for de tjenester og dele af tjenester, hvor personoplysninger behandles i tredielande, hvor der ikke kan sikres en beskyttelse af de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, der er essentiel ækvivalent med den beskyttelse, der er inden for EU. Dette gælder også for service og vedligeholdelse af infrastruktur fra leverandørens side, hvor der kan ske en behandling af de personoplysninger, der behandles for de dataansvarlige kommuner.

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

Datatilsynet konstaterer afslutningsvist, at det kræver en betydelig indsats for kommunerne at bevare overblikket over og forstå det samlede kompleks af kontrakter og kompleksiteten af de behandlinger af personoplysninger, der sker. Datatilsynet skal indskærpe, at de berørte kommuner – som dataansvarlige – til enhver tid forventes at have både overblik og viden om behandlingsaktiviteterne og vilkårene for disse.

Det er Datatilsynets opfattelse, at intet vilkår i aftalen eller de vilkår, der gælder for behandlingen af personoplysninger i øvrigt hos databehandleren, må underminere den kontrol over behandlingen, som databeskyttelsesforordningen forudsætter, at en dataansvarlig har, ej heller i forhold til den dataansvarliges evne til at kunne dokumentere, sikre og påvise behandlingens lovlighed.

Dette betyder blandt andet, at ingen forhold, der vedrører den behandling af persondata, der skal udføres af databehandleren, må være undergivet vage, uklare eller hemmeligholdte kontraktbetingelser eller behandlingskonditioner, der forhindrer den dataansvarlige i at foretage vurderingen af databehandlerne efter databeskyttelsesforordningens artikel 28, stk. 1.

Dette betyder også, at en dataansvarlig for at kunne påvise overholdelse af reglerne skal kunne suspendere eller stoppe en behandling, såfremt leverancen eller vilkårene ændres til en tilstand, hvor forordningen enten ikke overholdes eller kan påvises overholdt. Dette skal kunne ske inden for de frister, som kontrakten eller vilkårene for behandlingen giver den dataansvarlige som rettighed i forholdet til databehandleren.

Princippet i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra a, tilsiger – ud over at personoplysninger skal behandles lovligt – at behandlingerne sker på en gennemsigtig måde for den registrerede. Af præampelbetragtning 39 fremgår det endvidere, at princippet om gennemsigtighed indebærer, at dette også omfatter i hvilket omfang personoplysningerne behandles eller vil blive behandlet.

Det er på den baggrund Datatilsynets opfattelse, at en dataansvarlig normalt ikke vil kunne påvise ansvarlighed efter databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 2, jf. artikel 5, stk. 1, litra a, såfremt kontrakten og øvrige vilkår for databehandlingen er så komplicerede, uafklarede, tvetydige eller ugenomsigtige, at den dataansvarlige ikke kan redegøre over for de registrerede, hvordan behandlingen sker, af hvem og i hvilke roller.

Afslutningsvist kan Datatilsynet oplyse, at tilsynet har anmodet Det Europæiske Databeskyttelsesråd om en udtalelse om bl.a. rækkevidden af den dataansvarliges dokumentationsforpligtelse for databehandlerens brug af underdatabehandlere. Når denne udtalelse foreligger, forventer Datatilsynet at foretage en endelig vurdering af underdatabehandlerkæden ved kommunernes brug af Googles produkter.

Med venlig hilsen

Allan Frank